UWAGA - KLESZCZE!

Aby ustrzec się przed ukłuciem kleszcza, pamiętaj:

- ubierz się odpowiednio. Ubranie powinno chronić całe ciało, w tym także głowę (czapka);
- unikaj jaskrawych kolorów, gdyż te najbardziej przykuwają uwagę kleszczy;
- stosuj środki odstraszające, których substancje aktywne powodują, że człowiek jest niewyczuwalny dla kleszczy;
- obejrzyj starannie całe ciało po wyjściu z lasu lub parku. Szczególnie sprawdź głowę na granicy włosów i za uszami oraz te miejsca, gdzie skóra jest delikatna – pod kolanami, w pachwinach, na brzuchu;
- jak najszybciej usuń kleszcza ze skóry. W tym celu uchwyć go delikatnie pęsetą przy samej skórze i wyciągnij zdecydowanym ruchem;
- nie smaruj kleszcza tłuszczem, ponieważ wówczas dusi się on i wymiotuje, zwiększając ryzyko zakażenia;
- starannie zdezynfekuj miejsce ukłucia;
- kleszcze przenoszą bakterie zwane krętkami Borrelia, które wywołują boreliozę oraz wirusy powodujące kleszczowe zapalenie mózgu.

WAŻNY PROBLEM – WSZAWICA

Pamietaj!

- zadbaj, aby dziecko używało wyłącznie własnych przedmiotów osobistego użytku (grzebienie, szczotki do włosów, ręczniki), nie nosiło cudzych nakryć głowy;
- systematycznie sprawdzaj włosy dziecka (przy dobrym świetle obejrzyj włosy rozczesując gęstym grzebieniem, głowę najlepiej pochylić nad białym ręcznikiem, umywalką lub wanną);
- upinaj i zaplataj dzieciom długie włosy;
- nie stosuj profilaktycznie preparatów przeciwko wszawicy (wesz uodparnia się na działanie tych środków);
- nie stosuj u ludzi preparatów przeznaczonych dla zwierząt.

OSOBISTA - WAŻNE!

Chroń stopy – uważaj na grzybice! Pamietaj:

- zawsze zakładaj klapki pod prysznic;
- używaj wyłącznie własnego ręcznika i mydła;
- dbaj o dobre wysuszenie ręcznika, np. na słońcu.
   Grzyby bardzo lubią wilgotne środowisko,
- a ich zarodniki mogą przetrwać w trudnych warunkach nawet przez wiele tygodni;
- używaj łagodnie działających preparatów w pudrze, kremie, aerozolu. Ich zastosowanie zapobiega występowaniu zakażeń grzybiczych.

PAMIĘTAJ O CHOROBACH PRZENOSZONYCH DROGĄ POKARMOWĄ!

- nie zapominaj o częstym myciu rąk, szczególnie po powrocie z podwórka;
- spożywaj produkty świeże, odpowiednio przechowywane i opakowane;
- zrezygnuj z produktów łatwo psujących się i pochodzących z nieznanego źródła;
- warzywa i owoce spożywaj dopiero po dokładnym umyciu;
- unikaj spożywania potraw sporządzonych z surowych jaj, surowego i półsurowego mięsa oraz surowych ryb;
- organizuj zabawy w czystych piaskownicach, niedostępnych dla psów i kotów.

CIESZ SIĘ LATEM – BEZPIECZNE WAKACJE!

Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Warszawie Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia ul. Nowogrodzka 82 02-018 Warszawa Tel. (22) 432 10 02 promocjazdrowia@wsse.waw.pl

Materiał opracowany na podstawie projektu Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w m. st. Warszawie

POPARZENIA SŁONECZNE

Pamietaj:

- nie unikniesz poparzenia, nawet jeśli zejdziesz ze słońca kiedy poczujesz pieczenie. Pierwsze symptomy poparzenia są odczuwalne dopiero po 2-5 godzinach;
- więcej promieniowania UV dociera wtedy, gdy słońce jest wysoko nad horyzontem, w związku z tym należy unikać opalania w godzinach 11.00 – 15.00;
- pogoda, jaka panuje nad morzem przy lekkiej bryzie, nie chroni przed oparzeniem słonecznym. Niska temperatura daje jedynie złudne wrażenie, że słońce nie jest wówczas groźne;
- opalona skóra nie chroni przed słońcem. Naskórek złuszcza się wtedy szybciej i nie stanowi odpowiedniej ochrony;
- używaj preparatów z filtrami UV, które chronią skórę podczas opalania. N a plaży otrzymu- jemy dodatkowe

dawki promieniowania UV.
Docierają one
do nas nie tylko
jako promienie
b e z p o ś r e d n i o
emitowane przez
słońce, lecz także
odbite od piasku i woa

- chroń oczy przed promieniami słonecznymi noś okulary przeciwsłoneczne z filtrem UV;
- opalaj się w ruchu.

SKOKI DO WODY

- nie skacz do wody w miejscach, których nie znasz;
- nie wchodź do wody bezpośrednio po posiłkach;
- zawsze zwracaj uwagę na znaki i flagi umieszczone w miejscu kąpieliska;
- nie kąp się w pobliżu śluz, tam, urządzeń portowych oraz regulacyjnych i torach wodnych przeznaczonych do żeglugi;
- jeśli długo przebywałeś na słońcu i Twoja skóra jest nagrzana, przed wejściem do wody ochłodź ciało. W tym celu posiedź w cieniu lub powoli polewaj się wodą, zaczynając od kończyn;
- pływając na łodziach, jachtach, kajakach i motorówkach zawsze zakładaj kapok;
- kąp się w miejscach do tego przeznaczonych, tylko pod opieką ratownika!!!

BEZPIECZNE GRZYBOBRANIE

- zbieraj tylko grzyby znane, co do których nie masz wątpliwości;
- nie oceniaj grzybów sobie nieznanych na podstawie smaku. Wiele grzybów trujących ma smak łagodny, np. śmiertelnie trujący muchomor sromotnikowy;
- grzybyzbierajwyłączniedołubianeklubprzewiewnych
  - koszyków, a nie do plastikowych wiader i toreb foliowych, w których ulegają zaparzeniu i zepsuciu;

- nie zbieraj grzybów bardzo młodych oraz starych i przejrzałych, gdyż łatwo o
- gdyż łatwo o pomyłkę w rozpoznaniu gatunku; nie niszcz żadnych grzybów, także
- nie niszcz żadnych grzybów, także trujących, ponieważ są potrzebne w ekosystemie leśnym;
- w dniu zbioru oczyść grzyby, obgotuj i jak najszybciej przygotuj z nich potrawę;
- ponieważ grzyby psują się łatwo i szybko, jedz je bezpośrednio po przyrządzeniu i nie przechowuj zbyt długo.

